

BOLETÍN

DE LA

Sociedad Castellonense de Cvltvra



▽ ▽ ▽

TOMO XIII

— 1932 —



CASTELLÓN
EST. TIP. DE HIJO DE J. ARMENGOT



BOLETIN

DE LA
SOCIEDAD CASTELLONENSE DE CVLTVRA

Tomo XIII ❁ Marzo-Abril 1932 ❁ Cuaderno II

Fragmentos del Epistolario de Pedrell

XVII

A partir del año 1904 en las cartas del maestro se encuentran frecuentes alusiones a la reforma de la música religiosa. Téngase en cuenta que en 22 de noviembre de 1903, Pío X publicaba el célebre *«Motu proprio»*, carta magna, código jurídico al que habían de sujetarse, en materia de música sagrada, no sólo las iglesias de Roma, sino también los templos de toda la cristiandad. A este propósito pláceme recordar la siguiente anécdota, que refleja la penetrante intuición de Felipe Pedrell.

En los primeros días de agosto de 1903 viajábamos el maestro y yo en el correo de Madrid a Valencia, camino de las villas de Benicasim; vacante la sede apostólica por defunción de León XIII, hallábase reunido el Cónclave para designarle legítimo sucesor; al llegar a la estación de Valencia, acudieron a saludarnos los buenos y antiguos amigos de la ciudad: Úbeda, Remedios Aguilar, Blas Reig y otros. Ellos nos comunicaron la fausta noticia de la elección del Cardenal José Sarto, Arzobispo de Venecia, para la sede romana. Pedrell que había conocido y trabado amistad con el Prelado de Venecia durante la visita del maestro a la ciudad de las lagunas para la brillante y triunfal ejecución del prólogo de *Los Pirineos* en el Liceo Benedetto Marcello, bajo los auspicios y dirección de los Maestros Tebaldini y E. Bossi, exclamó con

El «Libre de Priuilegis de Catí»

(Continuació)

XXIX

PITADA DEL CAMÍ DE LA FONT D'EN ROS I DEL CAMÍ DELS VINYALS.
CATÍ 19 ABRIL 1328

Dimarts ques contaue XIIJ kalendas Madij Anno domini M.CCC.XX. octauo foren en lo loch de Catí los honrats Narnau scola en Nicholau deçpi Jurats de Morella e en Guillem steue scriua del conseyll del dit loch de Morella e ab uoluntat e consentiment del honrats e prohomens de Morella e arequisicio den bernal segarra Justicia den Domingo de castellnou e den Thomas illet Jurats e en Pere miro Narnau muntuyll en bernal sola Miquel balaguer bernal celom Jacme celom Guançalbo soler Guillem sanç Guillem de sent Johan Nicolau figuerola e Guillem plama sayg e molts daltres tots personalment agran be profit e vilitat de tot lo terme de Morella e de moltes gents als quals ere necessitat anaren al coyll qui es nomenat den Ros uista Dalbocacer e aqul tots ensemps guardaren e pensaren per qual loch porie passar mils e pus profitosament e sens perill Camí real que anas a valencia per rao de graus e de perilla que aule en aquell loch hon ara de present passaue. Començaren a ficar fites en mig del dit coyll e daqueles fites ue cingla de ça e dela entro en les fites del laurat quen Domingo pasqual laure e fican fites vingerensen per la solana en tro en lo laurat del Mas den Pere ros e aqul ficaren fites, e daqueles fites ficaren altres la vna acalç dun formo e altra en lo coyll prop del laurat e ue daqul epren marrada e fitan fitan vingerensen per la heretat del dit en Pere ros en tro en lo nostre camí antich e aqul en la entrada ficaren fites les quals y posa lo dit en Nicholau deçpi Jurat e ha dela vna fita a laltra quaranta [foli 37] e clinch palma e fidades les dites fites e pres lo camí per ço del dit en Pere ros e den Domingo pasqual los dits honrats Jurats de Morella e lo Justicia Jurats e prohomens de Catí eligren en Guillem de sent Johan e P. miro en Miquel balaguer en Nicolau figuerola que jutjassen e pronunciassen e preassen ço que ssaule pres del dit en P. ros e den D. pasqual per aops del dit camí los quals jutgaren e prearen quel consyll donas per la dita rao al dit en P. ros LX soldos e al dit en D. pasqual V soldos la qual satisfaccio enconfinent per los dits Jurats los fon donada e pagada. Item en aquela ora mateixa ficaren fites de la ffont dels vinyals entro en lo camí de la bassa que ua al bosch den píger e tot fitat e endreçat los dits Jurats de Morella e los dits Jurats de Catí e los altres prohomens quey eren e ab uoluntat e consell cridat e ajustat digueren que tota perssona que denguna de les dites fites arrancara ni mudara ni les dites carreres uedara nly laurara que per cascuna uogada pach per

pena LX. sol. dels quals als acusador lo terç e tot laltre dela senyoria e sinoy ha acusador que als tot dela senyoria. Encara quel justícia quey puxe enquerir per son offici e fer fer sagrament atota persona aquila uoldra enqui ell aura sospita ou deya saber e requeriren al justícia que les dites coses fes tenir e obaeruar e per lo loch de Catí fes cridar les quals totes les damunt dites coses en bernal segarra justícia per public corredor per la villa de Catí publicament fea cridar e mana tenir e obte en presència e en testimoni de tots aquels quey eren.

Aprofiita aquesta mena de documents per a saber els noms de les partides del poble, molts dels quals encara es conserven avui dia; la petició que als Jurats de Morella fans els de Catí per eixamplar dos camins dels quals només el primer té un Interés general per a la Comarca de Morella, demostra la comunitat d'interessos i d'actuació entre la Vila i les Aldees. Pareix que el camí antic deuria passar per la banda esquerra del barranquet i cingle prop de la Font d'en Ros que és molt empinada, i el canviaren per la banda dreta o carassol que era finca d'en Pere Ros i d'en Domènec Pasqual. Aquest camí és el camí dreter que de Catí porta a Albocàcer.

L'altre camí fíat està al S. O. del poble des de la Rambleta fins a la Bassa dels Horts. Sota pena de 60 sous es prohibix que ninguna persona arranque, mude les fites posades o vede les dites carreres, manant el justícia que la fitada desus dita fos cuidada i observada.

XXX

PITADA EN EL CAMÍ I ACAMPADOR DEL POU DE A. ALBORET FINS AL MAS
D'EN JACME CELOM. CATÍ 24 MAIG 1325

Dimarts huytaus de cinquagesima ques comptauen IX kalendas junij Anno domini M. CCC. XX. hochaus, en Domingo de castellnou en Thomas llet jurats en Jacme celom Pere ros Guillem macip berenguer ciroyll en Miquell balaguer e en Guillem plana sayg de uoluntat de tot lo conselly del dit loch conselly cridat e ajustat en loch acostumat de tenir conselly Anaren aqueil pou e abeurador que es en la heretat den A. alegret lo qual es publiche e comu e començaren aqui de fitar e de senyalar camí e acampador lo qual ja Jurats antigament eulen fíat, enaxi que començaren damunt lo pou de fitar ço es que ficaren vna fíta en lo bancal ques ues la uilla e altra en lo bancal ues lo bosch den piger enaxi que a dela una fíta al altra XVIIJ aines de mesura de valencia e ua amunt per la garriga entro a la dreçera que puge als cingles que fo den berenguer de senti johan e putx ficaren dauayll lo pou una fíta al cap del bancal damunt e altra dauayll lo bancal e ha de fíta e fíta xviiiJ aines e roman acampador e pulx auayll per la carrera que ua a la uilla entro en la garriga que

ua a la uilla entro en la garriga e allí ficaren dos fites la una que respon a la fita dauayll que a xij alnes e laira al caml que ua ues la uayll e ficaren altra fita ues la uilla e prengueren allí lo Caml e ha de la una fita al altra xvij alnes e pulg sequesqueren lo caml a anant dauayll tots los bancals laurats deça lo pou e ficaren altres fites en lo coyellet on passe la dreçera que ua al bosch uista ues la villa deça e uista ues lo Domenge e uista ues la uayll de cires e a de fita a fita xvij alnes e ua entro en la era den Pedró munt [foli 38] fort e davay la era ficaren fites e a dela una fita al altra xvij alnes e pulx daqui auant segueixen entro en lo pla a un tormo que ret fita e ay creu e damunt lo tormo ficaren una fita e del tormo entro en la fita a xvij alnes e daquelauant segueysse entro a dues fites que trobaren ficades per jurats antigament dela alsa manera de xvij alnes e daquí auant segueixen entro al puatxol ques diu de na Rossa lo qual es publich e comu e ay antuxa fitat e endreçat e ua auant segueixen e ficaren fites en lo coyellet dela heretat den Pere de sent Johan dela alsa de les altres e segueysse auant e ficaren fites damunt lo pou den albiol entre lo solch dela heretat den Jacme macip e del dit Nalbiol dela alsa e mesura de les altres fites e sempre aquí ficaren fites entre la heretat den Ponç algeri e den Johan de sent Joan e pulx ficaren fites a auant enço den albiol prop del torrent e pulx segueixen a auant ço es a amunt en cap del bancal den albiol ficaren fites prop la senda que ua ala coma den Jacme Martí e pulx segueysse a auant hon trobaren una fita antiga e ficaren ne altra en la heretat den Jacme celom e es damplaria de les altres e segueixen a auant e pule sobre lo Mas den Jacme celom e ficaren fites prop la carrera que ua a la font den uoltor e daquelauant ua dauayll lo Mas den Ponç algeri e a de fita a fita per tot loch xvij alnes daquí auant segueixen entro ala bassa blanca e passe damunt lo Mas den Guillem alegret.—Testimoniis G. albiol A. alegret.

En apres disapte ques comptane V. kalendas junij del an present la damunt dita ordenacio dela dita carrera e pati e acampador e fitat tot e acabat son leat e publicat en consayll general e tota en lo dit consayll Justats e aplegats en una ueu concordants loaren aprouaren totes les damunt dites coses e uolgueren e ordenaren que tota perssona que denguna de les dites fites arancara, ni dins les dites fites laurara, ni la dita carrera uedara ni contradira que per cascuna vegada pach de pena LX sol. dela qualé aje lacusador lo terç e la senyoria les dues parts. En cara que la justicia o son loch finent que puxe enquerir per son offici aens acusador e encara fer fer sagrament a tota perssona en que aura sospita que aje arrancada nuylla fita ni uedada ni laurada la dita carrera e requeriren an Thomas lliet notari que totes les damunt dites coses les metes en lo libre de consayll fet per lo dit en tomas aconseruacio de lur dret e de tot lo terme de Morella presents testimonis Jacme narbones e A. daqualada.

Se X. nyal de mi en tomas lliet notari publich de morella qui de manament del consayll de Catl aço en lo dit libre en forma publica mia e aço de la mia ma scriul ab leires sobre posades en lo segon reglo daquesta plana allí hon es dit pach e cloc en lo dis e an damunt dit.

Aquesta fitada creem que es refereix al pou d'en Mercader prop del Gatellar, des del collet que mira a la Bassa dels Horts, al Barranc d'en Piger, al Domenge i a la Vall de Cirera fins al Mas d'en Jaume Vicent passant per la vora del Gatellar

i del camí que baixa del Barranc d'en Ciroll; tot al S. O. del poble. Fon publicada i penyorada aquesta fitada de la mateixa manera que la precedent.

XXXI

FITADA DE LA CARRERA QUE PASSA PER LA HERETAT D'EN BERNAT ALGERÍ.
CATÍ 16 D'ABRIL 1350

En apres xvj kalendas Madij Anno domini M. CCC. L. presents los honrats en Bernat aquo jurat de Catí e en Ramon cuch loch finent de jurat per en Jacme de munt alt jurat del dit loch coregueren a la desus dita carrera ab uoluntat de tot lo conselly que passa per la heretat den Bernat algerj e tornaren la dita carera ayntant com es la heretat del dit en Bernat ferreres, que ara termens son ficades e per tot loch la dita carera en X alnes salu dauant lort que na V alnes.

Aquesta fitada que es refereix a un tros o part de la precedent, fon escrita l'any 1350 en un espai de pergamí que quedà per escriure.

XXXII

FITADA DE LES CARRERES VERS LO CAMÍ QUE VA A SANT MATEU AL VOLTANT DEL POU DEL CONSELL I ESTABLIMENT SOBRE LES MATEIXES.
CATÍ 4 SETEMBRE 1328

Dilluns ques comptaue ij nonas septembris Anno domini M. CCC. XX. octauo fo tengut en la Esglesia de Catí conselly general en lo qual consell fo atorgat e manament feyt an Thomas illet e an Domingo de castelnou Jurats del dit loch que anassen ficar carreres ues lo camí que ua a la ulia de sent Matheu e ques prenguessen tot ço que aliri (?) ues la dita partida tenie de consell. Los quals Jurats de uoluntat del dit consell demanaren an Guillem de sent Johan an Pere miro Miquel balaguer Johan sabastia Vicent macip Guillem pasqua Antoni boraç Guillem auinyo Antoni muntuyll Johan de munt alt Jacme çelom Romeu de sent Johan bernat çelom que anassen ab els per demanar los camins que fossen publichs e los drets pertanyents al comu e al terme de Morella. Los quals tots ajustats foren a la heretat den Domingo capafons e tots aqui concordants digueren que en la dita heretat aule dret lo comu e que en aquel loch ere estreit lo camí e ere loch perillos e ans daltre enantament feren tots sagrament e cascu per si sobre sants iij euangelis que dirien ueritat de tot ço que sabassen que dengü tinges de consell e que noy farien niy dirien res per parentiu ni per hoy ni par mala uoluntat. E axi començaren de ficar en la heretat den Guillem sanç una fita mes auayll duna mota de figuera acaç de la paret e apres altra en la heretat del dit en Domingo capafons e a entro al camí xvj alnes de mesura de valencia e enapres altra e a entro al camí viij alnes. Item altra a auant dauant lo pou den conselly i a dela fita entro al dit pou vint e als alnes

e ilj palms. Item altra sobre les roques prop del barranch que ue del bosch dela calç. Item ficaren fites en lo censal ques den R. segarra e a dela primera fita entro en lo barranch xxvj alnes e daquiauuant es tot de consell entro en lo pou de consell. Item ficaren altra fita a auant per lo pla e adela fita entro en lo barranch xxx alnes. Item altra a auant e adela fita entro en lo barranch xx alnes. Item ne ficaren altra endret dela fontanella ques en lo torrent en la rocha e adela fontanella entro en la fita ques en lo pla del dit censal xl alnes. Item ne ficaren altra en cap del pla. Item passaren della deues ço ques den sexa e començaren de ficar una fita e adela fita entro en lo barranch xxliij alnes. Item altra a auant e adela dita fita entro enlobarranch xx alnes. Item fitaren en ço que tenie en çelom al començament del pla enço quen Domingo aulnyo saule pres e adela dita fita entro en lo barranch xxx alnes. Item ne ficaren altra a auant e adela dita fita entro en lo barranch xvj alnes. Item ne ficaren altra prop lo bosch e a en lo barranch xvij alnes, e daquiauuant tot lobosch roman comu. Item ficaren fites endret dallo den Calonge en lo barranc e adela una fita al altra xvj alnes e daqui amunt ha per tot lo barranch xvj alnes daqui auayll retenant la carrera e daqui amunt es tot del consell e encara tot ço que en Guillem pasqual aule laurat dins lo barranch conffrontat ab lo bosch e tot deça e della axl com aygues ueessen roman comu e es de consell entro en la heretat den calonge, e daço fon feyta auinença ab lo dit en Guillem pasqual e vay tot ço que ere de na Miquella e pulx tot lo forcayll dels dos barranchs romanlen comuns axl com termens son ficades. Item fitaren carrera per ço que en vicent macip saule pres e començaren una fita e ficaren aquella endret dels manentius dela ffontanella e dela dita fita a entro en la carrera xx alnes. Item ficaren altra fita ala primera marge sobre dues carraques e a entro en la carrera xx alnes, e daqui auayll segueix [foli 40] a fita cuberta entro a la Jusana fita prop lo barranch damunt lo de conseyll e amunt segueixse entro al clap ques te ab lo barranch e roman lo clap enço de conseyll e segueixse tota via dela Carrera entro en les fites aygues ueessants.

Item prengueren carrera e acampador damunt la vinya den vicent macip hon ficaren una fita sobre la paret e ret tota fita entro en la vinya e a dela fita entro en lo barranch damunt lo pou xx alnes. Item ne ficaren altra a amunt e ue endret del clap del barranch e a dela fita entro al clap ques de consell xxv alnes e pulx tornats e acabades les dites coses fon leat e publicat en conseyll general. En axl que tots en una ueu concordants eno contradients loaren aprouaren e confirmaren totes les damunt dites coses e stabliren e ordenaren que tot hom o fsembra que denguna de les dites laurara ni les dites carreres uedara ni contradira que per cascuna uegada pach per pena lx sol. dels quals aje la cusador lo terç e la senyoria les dues parts. Encara quel Justicia hi puxe enquerrir per son offici o son loch finent sens acusador e encara fer fer sagrament atota persona en que aura sospita que nulla persona age arrancada ni mudada denguna de les dites fites, ni laurada ni vedada les dites carreres. E tots endessemps requeriren an tomas illet notari que totes les damunt dites coses les meta en libre de conseyll feyt per lo dit en tomas aconseruacio de lur dret e de tot lo terme de morella. presents testimonis en bernaí sola, Antoni ribera e Johan de sent Johan.—Sig. ✕ num Thome illet notaril publici Morelle qui hoc scripsit.

El Pou del Consell està a un kilometre del poble, al camí de l'Ermida de Sant Vicent, que és el camí antic i més drecer de Sant Mateu. Es retornen per aquesta fitada al Comú de la Vila els voltants de dit Pou que havien ocupat els amos de les finques veïnes, i una part que donava al bosc del Bovalar, a la dreta i més amunt de la Capelleta de Sant Vicent. Fon l'esta, publicada i penyorada com les anteriors.

XXXIII

LLETRA DEL LLOCTINENT DE BATLLE DE MORELLA AL JUSTÍCIA DE CATÍ
MANANT-LI QUE NO DONE ALS MISSATGERS MES QUE 18 DINERS PER JORNAL.
MORELLA 13 MARÇ 1328

Aço es traslat be e felment de auctoritat den Johan de munt alt Justicia de Catí vil kalendas aprillij Anno dominij M.CCC.XX.VIIJ duna letra empaper scríta del honrat en Pere de pals loch tinent de batle general en Morella e en sos termens ab lo seu segell ab cera uermella sagellada la tenor dela qual es ayal. Al honrat lo Justicia de Catí ho son loch tinent de ml en Pere de Pals de casa del senyor Rey e loch tinent de batle general Saluts e bona amor faç uos saber que he entes per part dels jurats de Morella que quan ses deue que sayg o altre missatge meu ua al loch de Catí ab letres mies de exsecucio de reclams que demane per cascuna letra assi esser donat per son salarj ij sol. hon com los dits jurats agen a ml dit e de mostrat quelo dit sayg no deu auer sino per cascun jorn daci a Catí xvlij diners, per ço de part del senyor Rey uos dich eus man que al dit sayg no donets sino xvlij diners per cascun dia que al dit loch yra per moltes letres que port uulles quey vage sayg o altre missatge. E aço per res no mudets. Scríta en Morella tercio idus marcij Anno dominij M.CCC.VIIJ.—Sig 7 num Thome lilet notarij publici Morella qui hoc scribi fecit.

XXXIV

LLETRA DEL JUSTÍCIA DE MORELLA AL JUSTÍCIA DE CATÍ MANANT-LI QUE NOMÉS
DONE 18 DINERS PER CASCUN VIATGE ALS MISSATGERS QUE PORTEN LLETRES
DE DITA VILA. MORELLA 13 MARÇ 1328

Aço es traslat be e felment pres de auctoritat den Johan demunt alt Justicia de Catí xij kalendas aprillij anno dominij M. CCC. XX. VIIJ. duna letra empaper scríta del honrat en Pere Ricart Justicia en Morella ab lo segel de la cort ab cera uert segellada la tenor de la qual es ayal. Denos en Pere Ricart Justicia de Morella al amat nostre lo Justicia de Catí, o a son loch tinent Saluts e dileccio a saber uos fem que aule entes de part dels Jurats de Morella que car ses deue que sayg o altre missatge nostre ua al loch de Catí ab letres nostres de exsecucio de Torna quarts que demanen per cascuna letra que porten xviii diners hon com los dits jurats ejen a nos dit e demostrat, quel dit sayg o missatge no deu auer sino per cascun viatge daci a catí xvlij diners perço auos

deym e manam que aldit sayg no donets sino xvij diners per cascun viatge que al dit loch ira per moltes letres que aport, uules quey vage sayg o altra persona, E aço no mudets. Datís Morelle terció idus marciij Anno domínij M. CCC. XX. Octauo.—Sig. † num Thome lilet notarij publici qui hoc scribi fecit.

Aquestes dos Cartes del loctinent de Batlle i del Justícia de Morella al Justícia de Catí demostren l'interés que Morella tenia en no carregar massa als pobles de sa jurisdicció, puix estíava establít el salari que havien de cobrar els missatgers quan Morella els enviava a les Aldees per raó de clams i tornaquarts. El salari de sou i mig per dia era sufficient en aquell temps, i el cobrament de dos sous per lletra era un abús manifest mereixedor de correcció. Per altra banda hi havia que minvar la força de l'argument de les Aldees que no paraven de queixar-se de les despeses que els ocasionava l'administració de Justícia i per això demanaven separar-se de Morella.

XXXV

CEDA DELS QUI DONEN A L'ALMOINA DE N'ARNAU SEGARRA, SENSE DATA

Aquests son aquels quidonen A la almoyna den A. Segarra primerament en Domingo fferando x solidos los quals ara fa Nantoni mirales sobre aquela casa hon es edificada la caldera dela tintureria pagadors per cascun an en la festa de santa Maria dagost e ay carta.

Item en G. pasqual fa de cens ala dita almoyna sobre un troç de terra ab vinya xv sol. pagadors en la festa de santa Maria dagost e ay carta.

Item en Ramon barcelo de tirig x sol. sobre una casa quies en lo carrer den Arnos pagadors en la festa de santa Maria dagost e ay carta.

Item Narnau guasch vilij sol. pagadors per cascun an en la festa de santa Maria dagost e ay carta.

Item Domingo querol e samuler na Gulamona v sol. sobre unes cases pagadors en la festa dompnium sanctorum e ay carta.

Item en Jacme lilet e sa muler na Maria xij sol. sobre una casa pagan cascun An en la festa de sent Miquel e ay carta.

Item en G. Julia e samuler na Sançona vilij sol. pagadors en la festa de santa Maria dagost sobre un fferiginal que te Nalfonseta muler qui fo den G. scola segons que sos termens son ficades e ay carta.

Item en G. Andreu e samuler na Jacma xxx sol. cascun An pagadors en la festa de santa Maria dagost sobre hun Mas e ay carta segons que enaqueta es contengut.

Item en Jacme beçer x sol. sobre vna casa cascun An pagador en la festa de santa Maria dagost e ay carta.—Suma: Cent huyt sous.

Aquesta almoïna fon fundada per Arnau Segarra en son testament, data 6 de maig de l'any 1321, dels diners que es tragueren d'uns censos que ell i sa muller tenien en Sant Mateu, els quals disposà foren venuts per a comprar censals al terme de Catí. Açò es va complir i les persones d'aquesta ceda són les que compraren dits censals i donaven cada any la quantitat desús dita. No porta data el document, però, per la lletra i el lloc que ocupa al llibre es veu que és de l'any 1329. Arnau Segarra morí el 19 de maig i s'obrí el testament el 20 del mateix any. Deixà molts llegats piadosos, a persones parentes i amigues, i va instituir hereus als pobres de Jesucrist fundant aquesta almoïna que era per a orfens i donzelles pobres a maridar de sa parentela i, a falta de parents, per als estranys. Deixà també unes cases que tenia, per a fer l'Hospital, que és el que avui subsisteix al raval del mateix nom.

És de notar que ja en aquells temps hi havia en Catí l'indústria de tintar per lo que ací es diu: «casa hon es edificada la caldera de la tintureria». Avui ha desaparegut del tot dita indústria que encara hem vist quan erem juvenets.

XXXVI

RECOÑEIXIMENT DE LA COVA DE LA PALMERA. CATÍ 14 D'ABRIL 1393

Diluns a xliij dies del mes dabrill Anno a nativitate domini M. CCC. XC tercio per acusacio feyta per Narnau pasqual uedaler contra en Ferrer lilet dela coua dela Palmera dela qual lo dit uedaler afirmaue que saule pres et laurat lo dit en Ferrer lilet la qual cosa lo dit en ferrer nega que sages pres res de consell e requerj que li fos conegut per justicia e prohomens e que anasen a ueure la dita coua per ço los honrats en bernal gascho loch flinent de justicia per lhonrat en Pere macart justicia de Catí per lhonrat lo justicia de Morella ensemper ab los honrats en bernal gendre jurat de Catí e Nantoní plana loch flinent per en bernal mro jurat del dit loch, Nantoní muntuyll en Berenguer monserat en Pere mirales fil den Antoní en Mateu albjoll en Go. per en Nicolau per e en bernal de munt alt notari scriua del consell e en Pere aulnyo sayg anaren a la dita coua dela palmera e trobaren fites ali les quals foren ficades en lan quel dit en ferrer lilet ere jurat segons se mostre per lo quern feyt per ma den Johan de sent Johan Et rebut sacrament dels de sus dits prohomens los quals sablen com antigament anaua la dita coua atrobaren ab uerytat quel dit en ferrer lilet saule pres hun bancal dauant la dita coua per ço los de sus dits de uoluntat del dit en ferrer lilet aquell present e ferment prenguerense lo dit bancal dauant la dita coua e dues feyes que uan en ues los masos dels cuchs e començaren a ficar fites en presencia del dit en ferrer lilet e de uoluntat de aquell en la manera de lus següent. primerament ficaren una fita al cap de la

roqua al pasador del aygua Item ne ficaren altra al cap de hun bancal daual lo formos Item ne ficaren dues daual aquella en lo miga e la una guarda amunt l'altra guard dret per lo miga auant e ficaren ne altra auant per lo miga prop una carrasqueta daual hun cantal e ficaren altres dela barranch en dret del cap del bancal e ficaren ne altra mes auant en lo miga dauayl una roqueta e ficaren ne altra en lo colet en dret de altra fita en hun cap de bancal e de una fita altra ha xlv alnes ben bastats e ficaren ne de munt aquella al cap de hun bancal prop una roqueta dues fites la una guard aual l'altra amunt. Et romanen totes les fèyes de la roqua auayl segons que aygues tornen comunes e del consel les quals lo dit consel ha satisfeytes e pagades al dit en ferrer lilet les quals coses los dits loch tinent de justícia jurats e prohomens requeriren ami dit en bernal de munt alt notari que metes ac scriujs en lo libre (?) per hauer memorja en sdeuenjdor les quals coses yo dit notari scriuj en presencia dels testimonis de jus scrits Testimonis foren presents a totes les dites coses en Jacme sallo e en Guerau monserrat uejns de Catt.

La cova de la Palmera creem que està del Mas de la Costereta cap al poble, per quant estava prop dels Masos dels Cucs situats al Sur de la Costereta. Es feu el reconeiximent i es trobà que en Ferrer Lilet denuncià pel vedaler o guarda d'haver-se pres i llaurat un tros que era del Consell, treballava un bancal que en veritat era del Comú. Es posaren fites retornant-lo i escrivint-lo al llibre de la Sala. Aquest document està interposat en un tros de pergamí que deixaren en blanc.

JOAN PUIG

(Seguirà)

